

המציפה

ערנו שבועי

לכל עניני החיים, לספרות ולמדעים ולכל עניני היהודים.

יצא לאור בכל ערב שבת.

מחיר החתימה על המצפה

כאוסטריא אונגרי: לשנה 7.— כתרם / חצי שנה 3.50 / רבע 1.75

כאיטליה: לשנה 8.— כתרם

ביתר הארצות: לשנה 9 כתרם — 9.50 פראנק.

"רמת המצפה" נכנסת עתה בגליון עצמו, הגדולתה משהיה ומכיל חסר ספורות יותר מאשר עד כה. אין הנחה מהמחיר.

מחיר גליון בודד 14 הלר.
מחיר מודעות או הזכרות לנפטרים לפי גדל השמה.
ברכת מיום 60 הלר. הודעת אירוסין כתר. זו או זו בראש הגליון שני כתרם.
המשנה מקומו עליו להודיענו מיד לא רק שם מקומו החדש, כי אם גם שם מקום בית הדאר הקודם.
קאנטא של פאסטשעק נומר 76.918 האדרסה לבית המערכת לאדמיניסטרציה „HAMICPE“ Kraków, (בהויץ לארץ לחוסית: Oesterreich) כ"ע: רהוב סעבאסטיאנא 32

Kraków, 1 Czerwca 1911.

גליון כב.

קראקא, ה' סיון ערב שבועות התרע"א.

חג התורה.

בהרש השלישי, בתקופה הנהדרה מכל תקופות השנה, אנו הוגנים את חג התורה. כל הטבע כלולה בהדרה, כל העולם הוגג עמנו, כל היקום משתתף בהדרתנו, מה שכחות הטבע ובה ידי האדם פועלים בשנים עשר חרשי השנה נגלה בהרש השלישי הזה בכל תפארתו ונערך בהיכל הנצה לתערוכה כלולה ומרהיבה כל עין, כואו כל הכריות והזו: צאו השרה והתעננו והתפלאו על מעשי אלקינו! מה שכל הכחות הרוחניות בראו בעולם האצילות, מה שכל נביא והכם מכני ישראל חרשו בכל הדורות בעולם התורה והמוסר והחכמה נערך בחג מתן תורתנו ברוח ישראל לתערוכה כללית, כעין תקון ליל שבועות. לכו בני ישראל והזו כואו והתבוננו על האוצר הרוחני, שנצבר לכם במשך הדורות, וזעבירו את כל הכבודה הזאת לפני עיני רוחכם והשתאו על הפרי הרב והנהדר, שצמח לכם מן הזרע הקטן, שנזרע לאבותיכם בהר סיני.

לכאורה רק עשרת הדברות קבלו ישראל בהר סיני, מלים אחדות, קצרות והסרות באור. אבל כה אמר רבי יצחק (שמות רבה פ"ה ד'): "מה שהנביאים עתידים להתנבאות בכל דור ודור קבלו מהר סיני, שכן משה אמר להם לישראל: כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום ואת אשר איננו פה עמנו היום, אע"פ שלא היו באותה שעה, כל אחד ואחד קבל את שלו. ולא כל הנביאים בלבד קבלו מסיני נבואתך, אלא אף החכמים, העומדים בכל דור ודור, כל אחד ואחד קבל את שלו מסיני". תאמרו שדברי הבאי והפלגה אמר ר' יצחק בזה? לא ולא, אין אלה דברי פלפול, אינם

בקש הקביה ליתן עשרת הדברות והיה משה עומד בצדו וכו', אלא ירד משה ואח"כ אני אומר להם אנכי ה' אלוקיך. א"ל לך רד ועלית אתה ואהרן עמך, עד שמשה יורד נגלה הקביה. הדברים האלה לא על משה רבנו נאמרו, כי הוא בודאי היה ראוי שתירד על ידו והשפעה הרוחנית שבתורה, הדברים נאמרו על תקופות אחרות, ישחמי הדורות מפרדים מפני כח הצמיחה שבתורה, שהם רואים בו סכנת השנוי, אז אומר להם הקביה: לך רד! וכה הצמיחה הארגני פועל ברוח העם עצמו בלי אמצעי.

אין קיום התורה תלוי אצלנו באיזו כת של כהנים ואפוסטופסי הרוח, זהו חלק עובדי אלילים. בהם אם רק יאבדו הכהנים את כהם ההמרי והשלטון על העם, מיד תהרל כל אמונה, אין עוד שום חבור בין העם ובין אלהיו. בישראל אין הדבר כן, זה כמה שאבד לרבנים כה ההנהגה וההשפעה ותורתנו היא תורת ה' י"ם, כמטע ארגני, הצומח ומתפתח מאליו בין בעזרת הגנן ובין בטה הטבעי הנטוע בו בלי עזות גנן, כה יניקתו לא יחרל.

והנה חג השבועות, יום תערוכה לכל פרי הרוח, שצמח בישראל מיום עמדו על הר סיני עד היום הזה, דומה שתקופת המשבר באה לתורתנו, בניה יעזובה, יקלו בכבודה ויבעטו בפקודיה ונוטריה הממונים עליה עומדים מנגד ופורשים כפיהם, אבד כה הנהגתם, פסקה מהם הוושפעה, ישקבלו רועי ישראל מסיני, אין להם מה לדבר ואם ידברו אין שומע. אך הלילה לנו מהתיאוש, כה הצמיחה פועל מאליו ואין אתנו יודע מה תהיה הצורה, שתבשיל התקופה הזאת ברוח ישראל, כה התורה לא הדל ויניקתו מסיני לא נפסקה.

בי? הלא אין מים בבקעותי לרוות צמאונם ואין להם בשדותי לסעוד לבם.

— אלה הם אהלי רבנות נפשות — עונים צבאות השמים — שנשתהררו מעריצי בני אנוש נעדרי האנושות. הלא נמלטו מארץ ערן, ששם נשתעברו תחת עקת העבדות ובחרים להם ארצות שממון וציה תחת שמי החרות. אנהנו משמים, נמטיר להם דגן שמים לשבע נפשם ואתה המדבר תסחוט להם מים מחלמיש אבניך, כי מלב-אבן העריצים הלא רכים הם צורי המדבר.

ובאהליהם שוככים עליו הנצחון וישנים שנה מתוקה אחרי המסע הכבד והארון. פני המאושרים האלה מפיקים אושר הנצחון, ובדמיונם העז מפרפרה ומתפתלה תמונת מדינה חדשה מיסודה על הקי החפשי, השיוון והאהוה.

מסביב לאהלים עומרות עגלות מעונות משאות ואליהם עומדים קשורים סוסים, חמורים, צאן ובקר ולועסים בפייהם. לפני פתח כל אהל שוכב פרקן העבד המשוחרר וצלול בתרמתו. פניו שזופות ומפיקים עוז ומרץ, הניתו מעוכה מראשותיו ובצדו הקשת. זהו מתרומם מעלה ומטה ועורקו מתבלטים כנידי ברזל עשת. חזות פניו הנהדרים וכלי-זינו על ידו מעידים, כי לא עבד נרצע ישכון פה, כי-אם איש חיל אמיץ אונים הנהו המחליף כחו למטרה גבוהה. עבדי עבדים הם העריצים הרשעים וגם אלה המרכינים ראש להרודים בהם, אבל לא כאלה הלוחמים בעד הפשותם. על

דברי דרשה של דרשני זמננו. קשמ דברי אמת המה. כמו שבנגרר זרע הנזרע באדמה כלול כל מה שעתידיה האדמה להצמיח ממנו עד סוף כל הדורות בצורתם ובצביונם, כן כלול בעישת הדברים כל מה שהצמיח רוח ישראל בכל דור ודור, כל התורה הגדולה והרחבה, בכל תמונות התפתחותה ובכל הצורות הישונות, שנגלתה לנו בהן בכל תקופה ותקופה.

ויש אשר תקקה רוח החכמים ואינה מוכשרה להצמיח צורות התפתחות חדשות, הרור נעשה כעקרה, שלא תלה, הכמת חכמיו תאבד והם מחזיקים עצמם ל"אינם בקיאים" ואינם רשאים ואינם מוכשרים לקלוט בקרבם את כה הצמיחה וההתפתחות, שפעל בחכמי כל הדורות, הם כוכשים נבואתם ומפסיקים את כה ההשפעה הבא להם מסיני. אז יעבור הכה הזה אל העם עצמו. כה הצמיחה שבתורה הוא כה ארגני שאינו יכול להכלא. זרעים כגן אינם שואלים אם הגנן שוקד עליהם או לא, אם הרוץ הוא ונאמן לפעולתו או עצל ורפה ידיט, הם יצמחו על פי דרכם הטבעית גם מאליהם, כן גם בתורה וברוח ישראל, אם הממונים עליהן ימעלו בתפקידם וידיהם תרפינה מעשות תושיה, לא יפסק בעבור זה הכה המצמיח והמפריא, הוא יפעל ברוח העם עצמו מאליו בלי אמצעי. ואת המצב הזה רמזו לנו הו"ל במדרש (ש"ר שם ג'): "אותה שעה בקש הקביה ליתן להם את התורה ולדבר עמהם והיה משה עומד. אמר הקביה: מה אעשה מפני משה? א"ר לוי משל למלך, שבקש לעשות אפימטמאטא חוץ מדעתו של אפרכוס. אמר לו עשה דבר פלוני, א"ל כבר נעשית, ישוב א"ל לך קרא לפלוני ויבא עמך, עד שהוא הולך עושה המלך מה שבקש. כך

במעמר ההת.

סאת יצחק יאמפולסקי.

עוד השבת ליל פורשת כנפיה השחורות על פני המדבר הגדול והשמש. כל רוח קל אינו נושב על פני שדות חול אלה, קול צפרים אינו נשמע, ריה עשבו וירק דשא אינו נרגש אף במשהו וקול הד החיים עף, גז ואינו.

דומית נצה והד האפס פועם בכל עבר! גם הנחשים ובנות היענה — אזרחי הנוף המת הזה — הווים הפורים כחול הלוחט והולמים הלומות המדבר, וסוד המות, סוד אפס ההויה שורר בכל תמפו במדינת התהו הלזו.

ובכל זאת מה נעים שם האויר וצה! שוקף הוא וך כבדולה, ויחד עם שדה החול, המשתרע בשמח ישר כפני הים לכר קצוי המרחק, עושה הוא את האופק יותר רחוק ואת השמים יותר גבוהים, וממעל לשני אלה נשקפים כוכבי אור גדולים בעלי שיש המצוות, המכתירים ירח גדול וכהה, המזהירים באור הלש על פני מחנה גדול של אהלים לבנים, הייטוחים לכל מראה עינים במרחב גדול ורב, ונראים כסירות דינים מעוננים על פני החול הגדול והשקט הזה.

— מי הוא החיל העצום והרב הזה — משתאה דומם המדבר, בשואל את צבא השמים ההופפים עליו — מי הם בני אדם אלה מעולם החיים? מה הפץ ימצאו

פיליטון

חג הבכורים.

במקדש השבע גָּעַרו הַנְּרוֹת,
הַכְּלִילוֹת עֲטוּ שׁוֹשְׁנִים,
עֲמוּסִים זָהָב שְׁפָלִים וּפִירוֹת
עֲמָדוֹ שְׂדוֹת וְגַנִּים.

בִּיאֲמָרוֹ פְּרָהִי הַעֲמֵק שִׁירָה,
שִׁירַת הוֹד וְתַפְאֲרָת —
וּמְרֵאשֵׁי הָרָמִים בְּשִׁיר גְּבוּרָה
עָנּוּ שְׁטָה וְאַרְזֵי.

וּשְׁמֵי תְּכֵלֶת מְעַל נִמְתְּחִים
פְּחַפַּת אוֹר נֶאֱדָרָה,
וַיִּשְׂרָאֵל תְּקַרֵּב פְּהִיבֵל הַנְּצָחִים
בְּכַוְנֵי פְּרֵי הַחֶבְרֵה.

א. ל.

ברגשי אהבה ורבה אהבה אברך במזמ" את ידידי
המושלם מר יצחק קלונגמן פה לארוסו.
יעקב ענגלארד — פשעווארסק.
תזל כמל ברכתי במזמ" לאחי מר יצחק קלונגמן
פה לבאו בברית האירוסין עם מ' שרה רחל ראבער
בלזע:סק. פעפי לינדענוואלד — פשווארסק.
מקרב לבי מנימה אביע במזמ" לידידי שייב מר
ברוך באסעחעם פה לארוסו. מזמ" להוריו.
יעקב ענגלארד.

קאמלוג 7-8 Nr.

מן ספרים ישנים בחצי הגם.
יצא זה עתה לאור, מכיל אלף ומאתים ספרים יקרים.
הרשימה תשולח חפשי לכל דירש.
J. LIPSCHUTZ
Antiquarian Hebrew Bookseller
1, Finch St. Brick Lane London, E.

EHRLICH 606

Dermato-therapeutisches Institut. Wien I.,
Rothenurmstr. 12. Vorstand Dr. Ernst Eitner,
Ausserdem modernste Einrichtung zur Be-
handlung aller Arten von Hautkrankheiten.
- - Anfragen werden prompt erledigt. - -

בן ציון קרישער
מאורשים בחודש אייר תרע"א
סנדף-החדשה
שרה רחל ראבער
מאורשים באייר תרע"א
לעזאנסק
במזמ" רוב אושר לחסופר העברי מר יעקב
הכהן ראפאפורט לחתונתו.
מערכת המצפה.
מעמק לבי אברך במזמ" את גיסי היקר מר
ברוך באסעחעם כפשעווארסק לארוסו עם מ' צביה
קעניגסבערג בציעשאנוב.
הענדל שמאלצבערג — נעמרוב.
במזמ" ורוב אושר לשייב מר יצחק קלונגמן
בפשעווארסק לארוסו עם מ' שרה רחל ראבער
בלזע:נסק. מזמ" להוריהם.
האחים ברוינענרייבער — רודיק.
ברגשי חבה אביע במזמ" לרעי חביבי מר אליהו
גאלדבערג פה לארוסו עם מ' באלצי קאסוואן בקולומיד.
מאיר דיקער — דיילאמן.
במזמ" לחברי מר מנחם קארפף לחתונתו.
נפתלי זיגל — זלוטשוב.
מקרב ולב עמוק אביע במזמ" לרעי יקרי מר
אליהו גאלדבערג פה לארוסו. מזמ" להוריהם.
משה תגר כ"ץ — דלמן.

בארמטאי" (בארמטא) ר"ל שיבת ישראל לארצו היא
מנת גורלו, אשר מימי קדם נתפרשה בלשון הארמית.
בפיוט יציב פתגם. במור תלגא נהור שרגא
וזיקין דנור ובעורין. פירש במטה לוי בהרי שלג הדולקים
ברקים של אש בווערים ודולקים. מי לא ירגיש את
הזרות בפירוש זה אשר, למרות הברקים של אש,
ערפל התולתו. לפיר נקל לבוא על כונת הפיימן,
כשנשכיל לדעת, כי מקור ארבעת החרוזים מן קדמוהי
לנו מוהו עד בעית מיניה וכו' הוא בספר דניאל. הלא
כה נאמר שם: (ז' מ') 'חזי הוית עד די כרסוין רמיו
ועתיק יומין יתיב, לבושיה כתלג חור ושער ראשה כעמר
נקא כרסיה שכיבין דינור. גלגלוהי נור דלק, נהר דינור
נגד נפק מן קדמוהי. ויש (ב' כ"ב) 'הוא גלא עמיקתא
ומסתרתא, ידע מה בחשוכא ונחורא עמה שרא'. המקראות
הללו נטוו ע"י הפיימן במטוה המליצה, וע"כ במקום
נהר די נור נגד נפק מן קדמוהי שר המשורר מדמוהי
לגו מוהי וכו', במקום נור דלק — נהור שרגא, במקום
שכיבין די נור — זיקין דנור, ובמקום גלא עמיקתא
ומסתרתא ידע מה בחשוכא ונחורא עמה שרא — ברא
וסכא מה בחשוכא וכו'. לפ"ז נבין גם את המבטא
'במור תלגא' כי כבר מצינו, שהוציאו ח"ל בשם זה
את ראשו של איש שיבה, כמ"ש בשי"ם (שבת קנ"ב
ע"א) 'איל קיסר לרביה מיט לא אתי מר לבי אבידן
א"ל שור תלג, ופירש רש"י ההר נעשה שלג, ככומר ראשי
לבן, וע"כ בלפי שאמר הנהור שרגא ככומר ראשי
נקא. העמיק הפיימן את לשונו וכתב במור תלגא.

Seit 500 Jahren hellen
die weltberühmten, naturheisen 36°—42°C
nicht abgekühlten radioaktiven
Schwefelthermen u. Schlambäder in
TRENCSÉN-TEPLICZ
Oberungarn. An der Hauptbahnlinie Berlin—Oderberg—Wien
GICHT, RHEUMA, ISCHIAS etc.
Hotels mit Bäder zusammengebaut, daher das ganze Jahr offen.
Kaltwasserheilanstalt. Diätetische Küche!
Landschaftlich herrliche Lage. Klima mild, windgeschützt.
Neubauten mit 1 1/2 Millionen Kostenaufwand. Grösster Komfort.
Neue Bäder. Neue Hotels. Neue Schlambäder.
Zu Hauskuren: Schwefelschlamm- und Thermalwasser-Export.
Mit Prospekten dient bereitwilligst die Badedirektion.

RESTAURANT כשר

ganz neu eingerichtet im Parke gelegen, verlässlich orth.
כשר עד צד היותר טוב גם ליראים המדקדקים
Pächter JACOB PINKAS aus Wien
Einziges orth. Restaurant in Trencsén-Teplicz
מגדולי זמננו

קול מבשר.

בשנתה לזכס של ועריילי ונקדיסי רצינו הגה"ק נאור הגולה רצי
ר' לבי אליעזר נודיענו זלוק"ל, (צעהגו"ה ס' בני יששכר ועוד ספרים
יקרים) וחוצצי ספריו הולחנו לאור ספרו הנפורסם 'אגרא דבלה'
ע"ה. שהי יקר צויליות ולח הדפסונוה פשוט כצרחשונה, כי
חס כתנו לו פכיס הדקות, והוא:
(א) אגרא דבלה זה, זו הצלחה כל השעטות הנפוזרות
ונפורדות נקוני'ס דרך עדותיך ונקוני'ס קהלת יעקב וינאלן
הקורא על נקונן נקודות עלי לילות וחילוש;
(ב) אגרא דבלה זה יכיל בקצרו כל הנחונרים הכפולים
צקפר בני יששכר, ונה עצרשונה רק הורו צאלצע עליהם: עיין פה
וקס צצני יששכר ועתה על נקונס פה יצואו צצנס;
(ג) אגרא דבלה זה אור הדק יאיר צהוקפת נחונרים חדקים,
ע"י קזכינו להעתיק כתי"ק ונעס כתגלה לנו אור הגנוז, שהי
צעעלס נולחתנו;
(ד) אגרא דבלה זה, צו נשלנו כל הנחונרים הנקונעיס, שהי
חקרות ונהס שורות ותיצות, ולחתיות, להשנונת הנחונרים וגס נצנו
נלפוכיו, נחונרים קשי-הצנה, כולס נצוזאריס צאר היעז;
(ה) אגרא דבלה זה הוגה צעיון ננרן לפני ההדפס ולחחריה,
ונונפס כסולת נקיה;
(ו) אגרא דבלה זה כולל צהדרו ופיו החלוקי ג"כ, שנדפק
על כיר טו ציפה וחזק צלותיות חדקות ולהירות צהצניה 14
ונוחירו רק 5 K,
להסיגו צכל צחי נקחר הספרים. הנוכחיה הרחשית חלל
Amkraut & Freund, Przemyśl.

ביבליותיקה גדולה. (מבחר הספרות העברית מכל הזמנים).

מכ. הדר	מכ. הדר	מכ. הדר	מכ. הדר
ק. ה.	ק. ה.	ק. ה.	ק. ה.
—	1	—	—
—75	50	—	—
1.25	1	—	—
—	—	—	—
3	2.50	—	—
—75	50	—	—
2.30	2	—	—
1.75	1.50	—	—
—	—	—	—
3.55	3	—	—
1.75	1.50	—	—
1.7	1.50	—	—
—75	1.50	—	—
1.75	1.50	—	—
1.75	1.50	—	—
—25	50	—	—
1.25	1	—	—
1.25	1	—	—
1.25	1	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—

קבוצה ראשונה (א—ג).

- א. לו, "כל שירי ר' שמואל הנגיד — על ירי ד"ר ת. ברודי.
- יו* "כל בתגי דור שלמה רובין, ספר א': ספר המדות.
- בי ג) " " " " בי: גאון יהודה וירושלים.
עם מבוא והערות מאת א"ש הרשב"ג.
- ד—ו כו—כו) * "כל כתרי מיד ברנדשטר", שני חלקים.
- ז) * "צוירי מסע", פרופי ג. זליקוביץ.
- ח, ט, כה, כט) "מדומים", קובץ שירים, שני חלקים, יצחק קצנלסון.
- 7—9 י, לו, מו) "בערב, בשירה ובלשון פרי-ספר", מ. י. ברדיצבסקי.
(עניני ספרות ובקרת וטפסי סופרים).
- יא—יג, יח—כ) * "כתבים אחרונים", שני חלקים, י. ברשדקי.
- כו—יו) * "הרב מלאכי ופסלגת הב"ד", ח"א, מ. מייטלבוים.
- כא—כג) "מן החיים והמות", רשימות וספורים, ז. שניאור.
- כד, כה, מה) * "קבוצת מאמרים מאת אברהם גייגר, עיי דיר ש"א פוזנאנסקי.
- ל—לב) "יהדות ואנושיות", קובץ מאמרים, ח"א, ד"ר י. קלוזנר.
- לג—לה) "לקורות הרבנות", קובץ תולדות, ש. א. הורודצקי.
- לו) "די ישראל סלנטר, ביאוגרפיה, ש. רוזנפלד.
- לז, מט) * "כתבים נבחרים מאת הלל צייטליך, ח"א: "הטוב והרע".
- מ, מר) * "כתבים נבחרים מאת יה"ל, ח"א: "שירים".
- מב, מג) "ספורים", א. א. בקק.
- מז, מח) "גבעולים", שירים, יעקב פיקמאן.
- מט, נ) "ספר הכוזרי" לרי יהודה הלוי, עיי דיר א, ציפרינוביץ.
מחברת א' (מאמר ראשון ושני).

כל הקבוצה ביחד רק 10 רובל, מכי הדרי, בבר אנגלי, י"ח כרכים
(חוץ מ"ש ה ספרים — 7 נומרים — שלא נגמרו עדיין ויכרכו רק בהגמרם בקבוצה השניה)
כל שירי ר"ש הנגיד, "קבוצת מאמרים" לניגור, וספר הכוזרי לרי' הלוי) רק 13 רובל.
המשלוח ע"ח הקונה: ברומיה 1 רובל, בתו"ל: באוסטריה וגרמניה 1.25 ר", באנגליה
זיתר ארצות אירופא 2 ר', באזיה, אפריקה ואמריקה 2.50 רובל.
החותרים המקבלים את ספרי הביבליותיקה הגדולה בצאתם, בלי כריכות, יכולים להשיג
את הקוספליט של הכריכות (איננבאנד-דעקקעל) הנזכר, לשים בהן את ספרי הביבליותיקה
הגדולה בסדר הנזכר, במהיר 2.70 ר' (15 ק' בל כריכה), עם המשלוח 3 ר', (כל כורך מקומי
ישם בנקל את הספרים בתוך הכריכות).
הער.ה. הספרים המצוינים בכוכב * מכילים גם תמונות עם תולדות או מבואים.
ספרי הקבוצה השניה (מניא ואילך) יצאו ספר בכל שבוע בדיוק.
מתקבלת החתימה על הביבליותיקה הגדולה (50 ספרים לשנה, 25 ספרים לחצי שנה,
12 או 13 ספרים לרבע שנה):
ברוסיה: לשנה 12 רובל עם המשלוח, ובערך זה לחצי ולרבע שנה. בלי משלוח ינוכו 2 ר' לשנה.
בתוך לארץ: 13 רובל לשנה עם המשלוח.
הותמי הביבליותיקה הגדולה או קוני הקבוצה הראשונה שלה יכולים לקבל את
הביבליותיקה העברית (מאתים ספרים בכל מקצעות הספרות) במחיר 20 רובל תחת 40 רובל,
ומכרכה הדר ב"מ ש"ס כרכים במחיר 30 רובל תחת 50 ר'. המשלוח ע"ח הקונה.
אפשר להם להשיג את הביבליותיקה העברית הנוכי גם בתשלומין לשעורין, בהוספת
4 רובל על המחיר.

פרוספרט מפורט ישלח חנם לכל דורש.
Verlag „T u s c h i j a h“, Warschau.

המחירים הם בכסף רוסיה, ברובל וקופיות. מארצות אחרות מתקבלים כספי המדינה לפי הקורס.
באוסטריה יכולים לחתום ולהשיג את ספרי הביבליותיקה של תושייה אצל כל בחי
מסחר הספרים העבריים בכל אתר ואתר.

Kurort ROZNAU in Mähren

Altester weltberühmter Kurort, Saison vom 15 Mai bis Ende September.

דיא שטרענג כשר רעסטוראציען למהדרין מן המהדרין של מ. דענעמארה אין ראזנו איזט שאן ערעפפנעט. רעפערענצען מאנני גליציא, אונגארן ורוסיא.

כהא דהתרא עדין!

כל החפץ לגלח הזקן כהתר ולא באסור יקנה ממני את אבק-הגלוח החדש

EXCELENT

כשמו כן הוא, טוב ויפה וריחו נעים ומועיל כגלוח הזקן ברגעים אחדים עצוהו"ש. הורא דבר ה' יוצא בזה ידי הובת המקום וי"ח הכריות. מחיר תבה אחת כתר חצי. שתי תבות שני כתר חצי. ע"י נאכנאמע לא ישולח כתובתי עתה.

MOSES KATZ

JERUSALEM, Palästina,

Poste restante

לפנים היה מושבי בלונדון.

הוצאת "השחר" וורשא.

כתבי שלום-עליכם בעברית

ספר ראשון (עם הקדמת שלום-עליכם לכתבו העברים):

טוביה החולב כל ספוריו

של טוביה החולב, עסקיו ומסחריו נסיונותיו ומאורעותיו ודברי ימי כנותיה ויתר תקפו וגבורתו, רוב הכמתו וחדושי-תורתו.

תוכן הספר הראשון: (א) מעשי נסים. (ב) עורכא פרה. (ג) כת טוביה שנשאח לעם הארץ. (ד) בת-טוביה שדלכה אחר בעלה. (ה) בת-טוביה שנשבתה לבין הגוים. (ז) כת-טוביה שנשפטת במים. (ז) כת-טוביה שעלתה לגדולה.

המחיר 2.60 קר. פורשא 20 הלר.

L. FORTGANG KRAKAU

הכרת יסוד בית ספר עברי בקראקא מנקשת מורה עברי נוסחה שנובר שמש בבית ספר ימים הישנה עברית בעברית. הוציא במשרה הזאת יפתי אל המלודי Joachim Weindling Krakau Gertudy 29

ד"ר ז' שטיינ'ס
עורכאלאונטערזעלע
BERLIN SCHLACHTENSEE
Seestr. 35-37.
דרשיו פודסקפיטס 111

Wyd.: Naftali Hof S. M. Laser
Odpowiedzialny redaktor: S. M. Laser.
Drukiem M. Lenkowicza w Krakowie.
Bożego Ciała 22.

„KOSMOS“

Unfall-und Haftpflicht-Versicherung-Aktien-Gesellschaft in Wien.

General-Repraesentanz für Galizien u. Bukowina:

Josef Gruber in Tarnow Wałowagasse 17.

Vertreter werden unter günstigen Bedingungen aufgenommen.

Zu wenden an:
JOSEF GRUBER, in Tarnów.

Erstes und Grösstes

Gramophonhaus

JOSEF WECHSL R

Engros & Endetail

Lemberg, Sykstuska 2. Krakau, Grodzka 71.

גענעראלרעפרעזענטיר דער גראמאפאן אקציען-געזעלשאפט מיט סארקע, שרייבער דער נגוע"ל

נרעססעס לאגער פאלנישער, רייטישער, העברעאישער אונד יודישער פלאטען מיט סארקע, נגוע"ל.

20.000 פלאטען ערסטגורעסער קינסטלער שטעטס אם לאגער

רעפערטורטיליע אונד ווערקשטעטע אם ארטע. בעסטע אופטויש-בעדינגונגען. — פרייזקאמלאגע גראמאפאן אונד פראקא.

לעבערג, טעלעפאן II 2033
קראקוי, טעלעפאן 461

הוצאת "תושיה"

"ביבליותיקה קמנה"

ספרי מורא נבחרים מתוך ספרותנו הישנה והחדשה ומבחר הספורים מתולדות ישראל, ערוכים ומעובדים לבני הנעורים, חמשים (50) ספרים בשנה. — ספר בכל שבוע.

יצאו ונשלחו לחותמים ספרי הרבע הראשון (א-ג).
מחיר כל נומר 15 ק/ ע"פ 19 ק.
לחותמים עולה כל הרבע רק כמחיר 1,25 ר/ עם המשלוח 1,50 ר/. סכורך הדר בכד אנגלי 1,50 ר/ עם פארטא 180 רובל.
כריכות (אינבאנד דעקעל) בלבד לכל הרבע 20 ק/ ע"פ 25 ק.
מחיר החתימה ברופסיה ובחול: 6 רובל לשנה וכן לחצי ולרבע שנה בערך.
חותמי ה"ביבליותיקה קמנה" יבולים להשיג את ה"ביבליותיקות לילדים ולנערים" וכך קובצי "עולם קטן" הוצאת "תושיה" בתנחה גדולה מן הסחיר הקצוב.
פרוספקט ספורט ישולח חנם לכל דורש.

Verlag „TUSCHIJAH“ Warschau.

Bücher Lieferung gegen Monatsraten

Graetz, Gesch. d. Juden 13 Bde.
Meyers, Convers. Lexicon 20 „
Brockhaus „ 17 „
Spamers, Jll, Weltgesch. 11 „
Brehms Tierleben 11 „
Leixner, Literaturgesch. 4 „
Kaufm. Bibliothek 5 „
Weltall und Menschheit 5 „
Allgem. Naturkunde 10 „
Sämmtliche Klasiker (illustr.)
Gediegene Belletristik „

Bücher-Lieferung gegen Monatsraten

כוכביהרונג (אללע טעטאדען) האנדעלסקארדעספאן-דעגן, דייטשע שפראכע, קויספ. רעכנען, האנדעלס-עס וועבסערדעם, ווארענקונדע, געאגראפיע, שענשרייבען, וועלטגעשיכטע, עס פער א נאטורעלע און סטעטאגראפיע, (אלע סיסטעמע) א. ז. ו. קאנן יעדערמאן אָננע בעזאנדערע פאָרענטניסע אים ברענעליכען וועגע אונד אין קורצער צייט גרינדליך ערלערנען. — האָנאָראַר מאַססיג. — בייא גלייכצייטיגע טיילנאָמען אן 4 לעהר-פעכערן.

STENOGRAPHIE GRATIS.

אנפראגען ל'ר געגען רעטורקארטע, פראָספעקטע K. 0.50 ערפאלג גאראנטירט.

Erstes commerciales Unterrichts-Institut.
Abteilung für briefl. Unterricht
A. WEISSMANN, Podgórze Krakau H-E.

כשרה זערכווארען-פארק

A. Finkelstein, Lemberg, Gołuchowskipl. 2.

ליעפערט אלע סארטען זערכווארען, בעסטע כשרה דעליקאטעסע. די פאבריק איזט לויט דען מאדערנסטען בעהעלפען איינגעריכטעט, ווי עלעקטרישע קראפט א. ז. ו. ו.

אונד ערציינט נור פרימא-ווארע

בהכשר הרה"ג ר' משה באב"ד האב"ד פה.

M. Gutwirth, Krakau
MOSTOWA 3.

liefert Knochenmehl und Thomasmehl in jeder Gehaltslage zu sehr billigen Preisen. **AUSSER KARTELL.**

BUCHFÜHRUNG
Schon schrift und Kontorpraxis...
lehrt brieflich, gerichtlich, buchhalterisch, kaufmännisch, landwirthschaftlich, verlagerei etc. *gratis*.
verlangen Sie *gratis* Probabrief 13 vander **W. U. Licht** Berlin W 35.

האמעל ורעסטוראציען כשר
לבע"ב יהודים של
שלום אהרן ראזענטאל
בלבוב רחוב רוזעניצקא 13
טעלעפאן נוי 1314

אויטאמאטישער מאסענפענגער

פיר ראטטען קר. 4 — פיר סייזע קר. 240, פאנגען אָהנע בעאויסזוכטיגונג ביו צו 50 שטיק אין איינער נאכט. הינטערלאסען קיינע וויטערונג אונד שטעללען זיך פאן זעלבסט אויף. שווא-בען פאללע, איינציג אין איהרער ארט, **1000 שוואפען** אונד **רוססען** אין איינער נאכט פאנגענד, א קר. 2.40. איבער דיא בעשט. ערס. פערז. פרי. נאכט. דורך

Z. Humann, Wien II, Aloisgasse Nr. 3.
פיעל אנערקענטונגסשרייבען. פאָר סינדערדוועטיגען נאכאפהונגען ווירד געווארנט.

ניצליך און פראקטיש לשבת!

דיא וועלט-בעריהטע **שלאסער-בלעך** **טשאלענטאפען**

זאללען אין קיינע יודישע פאמיליע פעהלען. גא-ראנטירט 20 יאהר אויסהאלטבאר מיט אביסל האלץ-קאהלען בעהייצען האלטען זיי היממען 30 שטונדען אן. אויף יעדען פלאץ אָהנע רעהרען אנצוברינגען. בעזויפען פיעלע טוי-זענדער פרוואט דאנקשרייבען זאוו פאן רבנים וגאנטי ארץ. פרויזען! אָפען פאן 4 טעפע פער 3 ליטער 2 פיר הלב 2 פיר בשר, אין סעפארטע אבטיילונגען 11 קר. דעטא פער 4 ליט 13 ק. אָפען פאן 6 טעפע פער 2 ליט, 2 חלב 4 בשר 12 קר. דעטא פער 2 1/2 ליטער 13 ק. דעטא 3 ליט, 14 ק. דעטא פער 3 1/2 ליטער 17 קר. דעטא פער 4 ליטער 20 קר. זענדע נור געגען פאָסט נאכנאמען. צו יעדען אָפען ווירד איין געברויכטונגסביגעפינט.

שאפט אייך אן, איהר וועט מיר דאנקען!
Josef Perlberger Krakau,
Blech-Ofen Fabrikant Breitgasse 14

Verwaltung des Jüdischen
Pr. REALGYMNASIUMS
mit Oeffentlichkeitsrecht in Storożynetz (Bukowina).

רעאל-גימנזיום יהודי

עס כל זכות ויפו-כה של כל גמנויות הממשלה האוסטריות ועם למוד רחב ועמוק בכל מקצועות התהיך וכתב ולשוני עבר. בישבתות וי"ט חפשיות גמורה.

תלמידים מגליציה נהוין מאד, שיבאו במוקדם האפשרי להכנה, הדרשים אחרים לפני שנת הלמוד.

פענסיאנאט! פרוספקט חנם.

מנקה ובעל תפלה

בעל נסיון משנים רבות, שיש לו תעודות רבנים, ממספחה הגונה, כן 40 שנה מבקש משרה האדרסה:
JOSEF FEDER, Komarno.